

Súd: Krajský súd Nitra
Spisová značka: 8CoCsp/2/2021
Identifikačné číslo súdneho spisu: 6118319562
Dátum vydania rozhodnutia: 11. 02. 2021
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Vladimír Novotný
ECLI: ECLI:SK:KSNR:2021:6118319562.1

Uznesenie

Krajský súd v Nitre, v senáte zloženom z predsedu senátu JUDr. Vladimíra Novotného a sudcov JUDr. Adriany Kálmánovej, PhD. a JUDr. Olivera Kolenčíka, v spore žalobcu: BENCONT COLLECTION, a.s., so sídlom Vajnorská 100/A, Bratislava - Nové Mesto, IČO: 47 967 692, proti žalovaným: 1. rade T. K., nar. XX.X.XXXX, bytom C. XXX, C., 2. rade Z. C., nar. X.X.XXXX, bytom R. XX, C.- S. o zaplatenie 9 201,90 € s príslušenstvom, o odvolaniach žalovaných proti rozsudku Okresného súdu Komárno č. k. 15Csp/4/2019-186 zo dňa 5. augusta 2020, jednohlasne takto

rozhodol:

Odvolací súd napadnutý rozsudok súdu prvej inštancie **z r u š u j e** a vec mu **v r a c i a** na ďalšie konanie a nové rozhodnutie.

o d ô v o d n e n i e :

1. Žalobca dňa 10.08.2018 doručil súdu žalobu, ktorou sa domáhal, aby súd zaviazal žalovaných zaplatiť mu sumu 9.708,39 € spolu s príslušenstvom a náhradou trov konania na tom skutkovom základe, že žalovaní v I. a II. rade a právny predchodca žalobcu uzatvorili dňa 22.11.2010 Zmluvu o úvere č. 0481404689, na základe ktorej poskytol žalovaným pôžičku vo výške 10.000,- €. Podľa zmluvy o úvere mali žalovaní splácať poskytnuté prostriedky v pravidelných mesačných splátkach dohodnutých v zmluve. Žalovaní si záväzok splnili len čiastočne a následne sa v zmysle Obchodných podmienok dostali do omeškania, na základe ktorého veriteľovi vznikol nárok na predčasné zosplatenie celého úveru, vrátane príslušenstva. Nakoľko žalovaní svoj dlh neuhradili, ani po zaslaní výzvy na zaplatenie, uplatňuje si svoj nárok na súde. Zároveň žalobca žiadal, aby súd zaviazal žalovaných na zaplatenie úroku z omeškania ako aj náhradu trov konania. Súd vydal dňa 7.11.2018 platobný rozkaz sp. zn.: 23Up/530/2018-0, v ktorom uložil žalovaným povinnosť spoločne a nerozdielne uhradiť žalobcovi sumu 9.201,90 € spolu s príslušenstvom a trovami konania. Žalovaný v I. ako aj žalovaný v II. rade podali proti platobnému rozkazu odpor doručený súdu dňa 6.12.2018, v ktorom vzniesli námietku premlčania. Následne na výzvu súdu v zmysle § 167 ods.4 CSP doručili žalovaní súdu dňa 8.2.2019 podanie, v ktorom zhodne uviedli, že majú za to, že premlčacia lehota začala plynúť dňa 11.7.2014, kedy veriteľ vyhlásil predčasnú splatnosť úveru a svoj nárok uplatnil žalobca až 7.11.2018, teda až štyri roky po začiatku nároku pričom žalobca nemal žiadne prekážky uplatniť svoj nárok a disponoval dostatočným časovým priestorom a vedomosťami, aby si uplatnil svoj nárok v riadne stanovenej lehote. Dňa 22.02.2019 doručil žalobca súdu podanie v ktorom uviedol, že nárok žalobcu je dôvodný a nie je premlčaný, nakoľko žalobca si svoju pohľadávku uplatnil riadne a včas na rozhodcovskom súde a následne v rámci exekučného konania, počas ktorých premlčacia lehota spočívala a vo svojom podaní odkázal na viacero rozhodnutí krajských a okresných súdov v Slovenskej republike. Súd vo veci nariadil pojednávanie dňa 5.8.2020, na ktoré sa nedostavil právny zástupca žalobcu, doručenie predvolania mal vykázané dňa 1.7.2020. Svoju neúčast' ospravedlnil podaním dňa 30.7.2020. Dostavili sa žalovaní v I. aj II. rade. Žalovaná v I. rade uviedla, že, si zobrala úver od Poštovej banky, ktorý zo začiatku riadne splácala, avšak od roku 2012 prestala pracovať. Opatrovala rodičov a neskôr bola na materskej dovolenke. Následne začala pociťovať pravidelné ťažkosti, ktoré viedli až ku kvalifikácii osoby zdravotne ťažko postihnutej. Poštová banka si od roku 2012 tieto peniaze nevymáhala. Vzniesla

námietku premlčania, nakoľko Poštová banka nežiadala tieto peniaze skôr. Rozhodcovský rozsudok jej bol doručený, avšak bolo v období kedy jej zomrela mama a takéto veci neriešila. Žalovaný v 2/ rade uviedol, že v tejto predmetnej úverovej zmluve vystupoval ako ručiteľ. Pridržiaval sa toho, čo uviedla žalovaná v 1. rade a uviedol, že žijú v spoločnej domácnosti a zdieľali túto životnú situáciu spoločne. Boli si vedomí záväzku voči Poštovej banke, avšak začala s nimi komunikovať spoločnosť Bencont, ktorá tvrdila, že prevzala tento záväzok, hoci si nebol istý, či im to bolo riadne oznámené. Spoločnosť Bencont pôsobila nátlakovo, jednala arogantne, čo pôsobilo stresujúco a z dôvodu ich komunikácie tento záväzok neriešili. Doručovali im oznámenie obyčajnou poštovou zásielkou, vyhrážanie exekúciou a z toho, čo si on našťudoval mal za to, že nimi vymáhaný záväzok je premlčaný. Rozhodcovský rozsudok mu bol doručený, avšak domnieval sa, že rozhodcovský rozsudok je neprijateľnou zmluvnou podmienkou a preto nie je platný a ďalej si už Poštová banka tento záväzok nijako nevymáhala, postúpila ho na súčasného žalobcu, ktorý si pohľadávku prvýkrát uplatnil až teraz. Na základe informácií z médií bol presvedčený, že tento rozhodcovský rozsudok nie je platný.

2. Napadnutým (zhora v záhlaví tohto rozhodnutia označeným) rozsudkom Okresný súd Komárno ako súd prvej inštancie v spore takto rozhodol:

Žalovaní v 1./ a v 2./rade sú povinní zaplatiť žalobcovi spoločne a nerozdielne sumu vo výške 9.201,90 € spolu s úrokom z omeškania vo výške 8,15 % ročne zo sumy 9.201,90 € od 20.06.2014 do zaplatenia, to všetko do troch dní od právoplatnosti tohto rozsudku.

Žalobca má právo na náhradu trov konania v rozsahu 100 % trov konania.

3. Skutkový stav veci súd prvej inštancie zistil nasledovne:

Právny predchodca žalobcu Poštová banka, Dvořákovo nábrežie 4 Bratislava, IČO: 31 340 890 zmluvou o postúpení pohľadávok zo dňa 05.06.2014 postúpil pohľadávku žalovaného spoločnosti BOSSNUT INVESTMENT LIMITED a následne zmluvou o postúpení pohľadávok zo dňa 20.06.2014 postúpil pohľadávku žalovaného spoločnosti PRO CIVITAS s.r.o., ktorej je žalobca univerzálnym právnym nástupcom. Ako vyplývalo z predloženej zmluvy o úvere, medzi právnym predchodcom žalobcu žalovaní v I. a II. rade a právny predchodca žalobcu dňa 22.11.2010 zmluvu o úvere č. 0481404689, na základe ktorej poskytol žalobca žalovaným pôžičku vo výške 10.000€, ktorú sa zaviazali splácať v 120-tich mesačných splátkach vo výške 144,30 € vždy k 15.dňu mesiaca, s tým, že celkovú výšku úveru spolu s príslušenstvom spolu vo výške 15.307,66 € sa zaviazali splatiť do 15.11.2020. V zmluve bola dohodnutá výška úrokovej sadzby na 8,9% ročne, RPMN pre konkrétny úver vo výške 9,6%, pričom priemerná hodnota RPMN pre toto časové obdobie bola na trhu 11,25%. Žalovaní uhradili spolu 9splátok, celkovo vo výške 291,61 €, pričom poslednú dňa 15.6.2011. Žalobca po písomnej výzve a pokračujúceho omeškaniu vyhlásil pre neuhradenie splátky, splatnej dňa 15.7.2011, okamžitú splatnosť úveru ku dňu 13.8.2011, ktoré žalovaným oznámil listom zo dňa 13.8.2011. Právny predchodca žalobcu si uplatnil pohľadávku z predmetnej zmluvy o úvere na Stálom rozhodcovskom súde zriadenom pri Rozhodcovskej, arbitrážnej a mediačnej a.s., ktorý dňa 28.2.2014 vydal rozhodcovský rozsudok č. IA-A/0913/0209, v ktorom žalovaní v I. a II. rade zaviazal spoločne a nerozdielne uhradiť žalobcovi sumu 9.201,90 € spolu s príslušenstvom a trovami konania, ktorý nadobudol právoplatnosť dňom 30.4.2014. Následne žalobca podal na Okresný súd Komárno návrh na vykonanie exekúcie na základe predmetného rozhodcovského rozsudku, ktoré je na tunajšom súde vedené pod sp.zn. 5Er/1217/2015, ktoré nebolo doposiaľ skončené. Právny predchodca žalobcu Poštová banka, Dvořákovo nábrežie 4 Bratislava, IČO: 31 340 890 zmluvou o postúpení pohľadávok zo dňa 05.06.2014 postúpil pohľadávku žalovaného spoločnosti BOSSNUT INVESTMENT LIMITED a následne zmluvou o postúpení pohľadávok zo dňa 20.06.2014 postúpil pohľadávku žalovaného spoločnosti PRO CIVITAS s.r.o., ktorej je žalobca univerzálnym právnym nástupcom.

4. Svoje rozhodnutie súd prvej inštancie, s poukazom na zistený skutkový stav veci, citované ustanovenia Obchodného zákonníka (zákon č. 513/1991 Zb. - § 497, § 499, § 502 ods. 1), citované ustanovenia Občianskeho zákonníka (zákon č. 40/1964 Zb. - § § 52 ods. 1 a 2, § 53 ods. 1, 5, 9, § 54 ods. 1 a 2, § 100 ods. 1, § 103, § 517 ods. 2, § 565), citované ustanovenia zákona č. 129/2010 Z. z. o spotrebiteľských úveroch a o iných úveroch a pôžičkách pre spotrebiteľov (§ 1 ods. 2, § 2 písm. a/, b/, d/, § 9 ods. 1) a citované ustanovenie § 3 Nariadenia vlády č. 87/1995 Z. z., ktorým sa vykonávajú niektoré ustanovenia Občianskeho zákonníka, odôvodnil nasledovne:

Z vykonaného dokazovania mal súd preukázané, medzi právnym predchodcom žalobcu žalovaní v I. a II. rade a právny predchodca žalobcu dňa 22.11.2010 zmluvu o úvere č. 0481404689, na základe ktorej poskytol žalobca žalovaným pôžičku vo výške 10.000 €, ktorú sa zaviazali splácať v 120-tich

mesačných splátkach vo výške 144,30 € vždy k 15.dňu mesiaca, s tým, že celkovú výšku úveru spolu s príslušenstvom spolu vo výške 15.307,66€ sa zaviazali splatiť do 15.11.2020. V zmluve bola dohodnutá výška úrokovej sadzby na 8,9% ročne, RPMN pre konkrétny úver vo výške 9,6%, pričom priemerná hodnota RPMN pre toto časové obdobie bola na trhu 11,25%. Žalovaní uhradili spolu 9splátok, celkovo vo výške 291,61 €, pričom poslednú dňa 15.6.2011. Žalobca po písomnej výzve a pokračujúceho omeškaniu vyhlásil pre neuhradenie splátky, splatnej dňa 15.7.2011, okamžitú splatnosť úveru ku dňu 13.8.2011, ktoré žalovaným oznámil listom zo dňa 13.8.2011. Právny predchodca žalobcu si uplatnil pohľadávku z predmetnej zmluvy o úvere na Stálom rozhodcovskom súde zriadenom pri Rozhodcovskej, arbitrážnej a mediačnej a.s., ktorý dňa 28.2.2014 vydal rozhodcovský rozsudok č. IA-A/0913/0209, v ktorom žalovaných v I. a II. rade zaviazal spoločne a nerozdielne uhradiť žalobcovi sumu 9.907,39 € spolu s príslušenstvom a trovami konania, ktorý nadobudol právoplatnosť dňom 30.4.2014. Následne žalobca podal na Okresný súd Komárno návrh na vykonanie exekúcie na základe predmetného rozhodcovského rozsudku, ktoré je na tunajšom súde vedené pod sp.zn. 5Er/1217/2015, ktoré nebolo doposiaľ skončené. Premlčacia lehota na uplatnenie predmetnej pohľadávky teda začala plynúť dňom 15.7.2011, teda splatnosťou splátky, pre ktorú žalobca vyhlásil predčasnú splatnosť úveru a plynula do dňa 10.07.2013, kedy si žalobca uplatnil zaplatenie pohľadávky na rozhodcovskom súde. Následne premlčacia lehota v období od 10.7.2013 do 30.4.2014 spočívala v zmysle § 112 OZ, až do právoplatnosti rozhodcovského rozsudku. Potom opätovne plynula až do na 15.03.2015, kedy žalobca podal návrh na vykonanie exekúcie titulom rozhodcovského rozsudku č. IA-A/0913/0209 a nakoľko nebolo toto konanie doposiaľ skončené, spočíva doposiaľ. Zo všeobecnej premlčacej lehoty v trvaní 3 roky teda zatiaľ uplynuli iba 2 roky a 310 dní, a žaloba teda bola podaná včas a nárok premlčaný nebol. Vzhľadom na povahu účastníkov zmluvy v danom prípade je potrebné zmluvu o pôžičke považovať aj za spotrebiteľskú zmluvu v zmysle ust. § 52 Občianskeho zákonníka platného v čase uzavretia zmluvy, nakoľko jej účastníci definíčne spĺňajú charakteristiku dodávateľa a spotrebiteľa. Pre spotrebiteľskú zmluvu je charakteristické, že spotrebiteľ vstupuje do zmluvného vzťahu s dodávateľom za zmluvných podmienok, ktoré si vopred určil dodávateľ, pričom spotrebiteľ nemá možnosť tieto podmienky individuálne ovplyvniť. Úver poskytnutý žalovanému túto charakteristiku spĺňa. V danom prípade bola uzavretá štandardná formulárová spotrebiteľská zmluva, kde text zmluvy bol vopred pripravený veriteľom a žalovaný nemal možnosť žiadnym podstatným spôsobom zasahovať do obsahu zmluvy a príslušných obchodných podmienok tvoriacich neoddeliteľnú súčasť zmluvy. Hoci zmluva o úvere je ako zmluvný typ upravená v Obchodnom zákonníku a jedná sa o absolútny obchodnoprávny vzťah, ide zároveň o zmluvu spotrebiteľskú, pretože zmluva bola uzavretá medzi dodávateľom konajúcim v rámci predmetu svojej obchodnej činnosti a spotrebiteľom, ktorý pri uzatváraní a plnení spotrebiteľskej zmluvy nekonal v rámci predmetu svojej obchodnej alebo inej podnikateľskej činnosti a formulárový obsah zmluvy pripravenej pre veľký počet spotrebiteľov nemohol podstatným spôsobom ovplyvniť. Vzhľadom na uvedené súd pri právnom posúdení veci zmluvu posudzoval v zmysle ustanovení zákona č. 129/2010 Z.z. o spotrebiteľských úveroch, ktorý je lex specialis vo vzťahu k Obchodnému zákonníku, ako aj príslušných ustanovení Občianskeho zákonníka, ktoré upravujú právne vzťahy spotrebiteľského charakteru. Súd preskúmaním zmluvy o spotrebiteľskom úvere v zmysle zákona č. 129/2010 Z.z. ohľadom zákonných náležitostí zmluvy zistil, že preskúmaná zmluva o spotrebiteľskom úvere obsahuje všetky zákonné náležitosti a ide o platný právny úkon. Vychádzajúc z vykonaného dokazovania, predložených listinných dôkazov a vyjadrení sporových strán súd dospel k záveru, že námietka premlčania je nedôvodná. Na základe uvedeného súd teda dospel k záveru o dôvodnosti podanej žaloby a preto rozhodol tak, ako to je uvedené vo výroku tohto rozsudku a priznal žalobcovi istinu vo výške 9.201,90Eur. Zároveň súd priznal žalobcovi uplatnenú sumu úroku z omeškania vo výške 8,15 % ročne zo sumy 9.201,90 € od 20.06.2014 do zaplatenia v zmysle dojednaných zmluvných ustanovení. O nároku na náhradu trov konania súd rozhodol v zmysle ust. § 255 ods. 1 CSP (Civilný sporový poriadok - zákon č. 160/2015 Z.z.), keď žalobca bol v konaní plne úspešnou stranou sporu. O výške trov konania rozhodne vyšší súdny úradník tohto súdu v zmysle § 262 ods. 2 CSP. Lehotu na plnenie súd určil v súlade s § 232 ods. 3 CSP.

5. Uvedený rozsudok včas podanými odvolaniami napadli obaja žalovaní, keď text odvolania je v prípade oboch odvolaní zhodný. Obaja žalovaní žiadali napadnutý rozsudok zrušiť v plnom rozsahu, keď majú za to, že súd prvej inštancie na základe vykonaných dôkazov dospel k nesprávnym skutkovým zisteniam (a nevykonal navrhnuté dôkazy potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností) a napriek oboznámeniu sa s predloženými listinnými dôkazmi a ich tvrdeniami na pojednávaní nedostatočne preskúmal merito veci, ktoré je rozhodujúce pre správnosť vyneseného rozsudku. Konkrétne napriek skúmaniu predloženej úverovej zmluvy správne určil túto ako spotrebiteľskú, no nezaoberal sa preskúmaním a posúdením

platnosti dojednanie riešenia sporov pred rozhodcovským súdom, teda rozhodcovskou doložkou, ktorú táto zmluva obsahuje (ktorú označili za neprijateľnú zmluvnú podmienku) a ktorá mala za následok nulitný právny úkon žalobcu vo veci podania žaloby o zaplatenie na predmetnom rozhodcovskom súde, v dôsledku čoho premlčaciu dobu by bolo nutné počítať až do dátumu právoplatného podania žaloby pred riadnym súdom SR, čo žalobca vykonal po viac ako 4 rokoch, čím nepriamo sám poukázal na fakt, že rozhodcovská doložka je neprijateľnou zmluvnou podmienkou a má za následok nulitný právny úkon. Inak by rozhodcovský rozsudok postačoval na vydanie rozsudku na vykonanie exekúcie, ktorú žalobca podal na Okresný súd Komárno pod sp. zn. 5Er/1217/2015, ktoré konanie doposiaľ nebolo skončené, čo ich zároveň privádza k názoru, že prejednaním veci bola porušená zásada nie dvakrát v tej istej veci a zároveň bola poskytnutá legalita rozhodcovskému rozsudku vynesenému na základe neprijateľnej zmluvnej podmienky, čím bola porušená zásada, že z nepráva právo vzniknúť nemôže.

6. Žalobca vo vyjadrení k podanému odvolaniu žiadal napadnutý rozsudok ako vecne správny potvrdiť, keď poukázal na svoje vyjadrenie v spore k vznesenej námietke premlčania.

7. Krajský súd v Nitre ako súd odvolací (§ 34 CSP) prejednal vec bez nariadenia odvolacieho pojednávania a viazaný rozsahom a dôvodmi podaných odvolaní žalovaných a prihládajúc i na prípadné vady týkajúce sa procesných podmienok (§ 380 ods. 2 CSP) dospel k záveru, že napadnutý rozsudok súdu prvej inštancie je potrebné podľa ustanovenia § 389 ods. 1 písm. b/ CSP zrušiť (a vec podľa § 391 ods. 1 CSP vrátiť súdu prvej inštancie na ďalšie konanie a nové rozhodnutie) z dôvodu, že nedostatočným odôvodnením napadnutého rozhodnutia došlo k porušeniu práv strán sporu na spravodlivý proces, ktorý nedostatok v konaní pred odvolacím súdom napraviť nemožno.

8. Podľa § 389 ods. 1 písm. b) CSP, súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces, ak tento nedostatok nemožno napraviť v konaní pred odvolacím súdom.

9. Podľa § 391 ods. 1 CSP, ak odvolací súd zruší rozhodnutie, môže podľa povahy veci vrátiť vec súdu prvej inštancie na ďalšie konanie a nové rozhodnutie, prerušiť konanie, schváliť zmier, zastaviť konanie alebo postúpiť vec orgánu, do ktorého právomoci vec patrí.

10. Z judikatúry Európskeho súdu pre ľudské práva, ako aj Ústavného súdu Slovenskej republiky vyplýva, že tak základné právo podľa čl. 46 ods. 1 ústavy, ako aj právo podľa čl. 6 Dohovoru o ochrane ľudských práv a slobôd v sebe zahŕňajú aj právo na rovnosť zbraní, kontradiktórnosť konania a odôvodnenie rozhodnutia (II. ÚS 383/06). Obsah práva na spravodlivý súdny proces nespočíva len v tom, že osobám nemožno brániť v uplatnení práva alebo ich diskriminovať pri jeho uplatnení. Obsahom tohto práva je i relevantné konanie súdov a iných orgánov Slovenskej republiky. Ak je toto konanie v rozpore s procesnými zásadami, porušuje ústavnoprávne princípy (II. ÚS 85/06).

11. To, že právo na riadne odôvodnenie súdneho rozhodnutia patrí medzi základné zásady spravodlivého súdneho konania, jednoznačne vyplýva z ustálenej judikatúry Európskeho súdu pre ľudské práva. Judikatúra tohto súdu síce nevyžaduje, aby na každý argument strany, aj na taký, ktorý je pre rozhodnutie bezvýznamný, bola daná odpoveď v odôvodnení rozhodnutia. Ak však ide o argument, ktorý je pre rozhodnutie rozhodujúci, vyžaduje sa špecifická odpoveď práve na tento argument (Ruiz Torija c. Španielsko z 9. decembra 1994, séria A, č. 303 - A, s. 12, § 29, Hiro Balani c. Španielsko z 9. decembra 1994, séria A, č. 303 - B, Georgiadis c. Grécko z 29. mája 1997, Higgins c. Francúzsko z 19. februára 1998).

12. Rovnako sa Ústavný súd Slovenskej republiky vyjadril k povinnosti súdov riadne odôvodniť svoje rozhodnutie aj v náleze III. ÚS 119/03-30. Ústavný súd už vyslovil, že súčasťou obsahu základného práva na spravodlivý proces je aj právo účastníka konania na také odôvodnenie súdneho rozhodnutia, ktoré jasne a zrozumiteľne dáva odpovede na všetky právne a skutkovo relevantné otázky súvisiace s predmetom súdnej ochrany, t. j. s uplatnením nárokov a obranou proti takému uplatneniu (IV. ÚS 115/03). (uznesenie Najvyššieho súdu SR, sp. zn. 2 Cdo 238/2008 zo dňa 30. novembra 2009).

13. Všeobecný súd by nemal byť vo svojej argumentácii obsiahnutej v odôvodnení nekoherentný, t. j. jeho rozhodnutie musí byť konzistentné a jeho argumenty musia podporiť príslušný záver. Súčasne musí dbať tiež na jeho celkovú presvedčivosť, teda inými slovami, na to, aby premisy zvolené v rozhodnutí, rovnako ako závery, ku ktorým na základe týchto premís dospel, boli pre širšiu právnickú (ale aj laickú) verejnosť prijateľné, racionálne, ale v neposlednom rade aj spravodlivé a presvedčivé. V prípade, keď sú právne závery v extrémnom nesúlade s vykonanými skutkovými zisteniami, alebo z nich v žiadnej novej interpretácii súdneho rozhodnutia nevyplývajú, treba také rozhodnutie považovať za rozporné s čl. 46 ods. 1 Ústavy SR, či čl. 6 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd.

14. Súčasťou obsahu základného práva na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 46 ods. 1 ústavy je aj právo strany na také odôvodnenie súdneho rozhodnutia, ktoré jasne a zrozumiteľne dáva odpovede na všetky právne a skutkovo relevantné otázky súvisiace s predmetom súdnej ochrany, t.j. s uplatnením práva a obranou proti takému uplatneniu. Všeobecný súd nemusí dať odpoveď na všetky otázky nastolené stranou sporu, ale len na tie, ktoré majú pre vec podstatný význam, prípadne dostatočne objasňujú skutkový a právny základ rozhodnutia bez toho, aby zachádzali do všetkých detailov sporu uvádzaných stranou sporu (bližšie pozri rozhodnutia Ústavného súdu Slovenskej republiky vo veciach sp. zn. IV. ÚS 115/03, či sp. zn. III. ÚS 60/04 - www.concourt.sk).

15. Odvolací súd považuje za potrebné vymedziť prekážku veci právoplatne rozhodnutej. Najvyšší súd Slovenskej republiky k danej problematike v uznesení 5Obdo 44/2011 z 13.1.2012 uviedol, že prekážka rozsúdenej veci (*res iudicata*) svojou podstatou patrí k procesným podmienkam a jej existencia (zistenie) v každom štádiu konania vedie bez ďalšieho k jeho zastaveniu. Táto prekážka nastáva predovšetkým vtedy, ak má byť v novom konaní prejednaná tá istá vec. O tú istú vec ide vtedy, keď v novom konaní ide o ten istý nárok alebo stav, o ktorom už bolo právoplatne rozhodnuté a ak sa týka rovnakého predmetu konania a tých istých osôb. Pritom nie je významné, či rovnaké osoby majú v novom konaní rovnaké alebo rozdielne procesné postavenie (či ten, kto bol v skoršom konaní žalobcom, je žalobcom aj v novom konaní alebo má postavenie žalovaného, resp. či ten, kto v skoršom konaní vystupoval ako žalovaný, má alebo nemá v novom konaní procesné postavenie žalovaného). Ten istý predmet konania je daný vtedy, ak ten istý nárok alebo stav vymedzuje žalobným petitom, vyplýva z rovnakých skutkových tvrdení, v ktorých bol uplatnený (t. j. ak vyplýva z rovnakého skutku). Konanie sa týka tých istých osôb aj v prípade, ak v novom konaní vystupujú právni nástupcovia pôvodných účastníkov konania (či už z dôvodu univerzálnej alebo singulárnej sukcesie). Pre posúdenie, či je daná prekážka veci právoplatne rozhodnutej, nie je významné ako súd po právnej stránke posúdil skutkový dej, ktorý bol predmetom pôvodného konania. Prekážka veci právoplatne rozhodnutej je daná aj vtedy, ak určitý skutkový dej (skutok) bol po právnej stránke v pôvodnom konaní posúdený nesprávne alebo neúplne (a tiež inak). O prekážku právoplatne rozhodnutej veci nejde v prípadoch, ak si súd určitú otázku v konaní posúdil prejudiciálne. Prejudiciálna otázka a jej posúdenie nesmie byť nikdy poňaté do výroku súdneho rozhodnutia, keďže výrok súdneho rozhodnutia je jedinou časťou rozsudku, ktorá nadobúda právoplatnosť, prejudiciálne posúdená otázka, ktorá sa prejavuje iba v odôvodnení rozsudku, nemôže tvoriť prekážku právoplatne rozhodnutej veci. Výnimku tvorí situácia, keď bolo právoplatne rozhodnuté o žalobe na plnenie, ktorého predpokladom bolo prejudiciálne posúdenie (určenie) práva alebo právneho vzťahu. Ak bolo právoplatne rozhodnuté o povinnosti plniť, či už kladne alebo záporne (či sa žalobe vyhovel alebo bola zamietnutá), tvorí výrok takéhoto rozsudku prekážku právoplatne rozhodnutej veci vo vzťahu k určovacej žalobe medzi tými istými účastníkmi konania vo vzťahu k tomu istému skutku, ktorý už bol predbežne právne kvalifikovaný v rozsudku na plnenie. Naopak to však neplatí. Teda právoplatný rozsudok o určovacej žalobe netvorí automaticky prekážku právoplatne rozhodnutej veci voči žalobe na plnenie. Právoplatným rozsudkom o určení práva či právneho vzťahu sa ešte nerozhodlo o povinnosti plniť z tohto práva alebo právneho vzťahu. Preto je žaloba na plnenie v týchto prípadoch prípustná. Právoplatný výrok o určení práva či právneho vzťahu tvorí prekážku právoplatne rozhodnutej veci voči novej žalobe na plnenie. Prekážka právoplatne rozhodnutej veci sa vzťahuje i na rozhodnutia vydané v rozhodcovskom konaní, v priestupkovom konaní, či v adhéznom konaní trestnom (Komentár Občiansky súdny poriadok Števček/Ficová a kolektív). Existencia prekážky právoplatne rozhodnutej veci tvorí neodstrániteľnú vadu konania, na ktorú je súd povinný prihliadať *ex offio*.

16. Najvyšší súd už v uznesení z 13. októbra 2011 sp. zn. 3Cdo 146/2011 (R 46/2012) uviedol, že právoplatný rozhodcovský rozsudok má rovnaké účinky ako rozsudok všeobecného súdu. V tomto uznesení (i keď pre účely exekučného konania), konštatoval, že súd je povinný nakladať s takýmto rozsudkom rovnako ako s rozsudkom všeobecného súdu, lebo inak by porušil zásadu rovnocennosti a neprípustne by uplatnil rozdielny procesný postup v prípade, ak sa uplatňuje právo na základe rozsudku vydaného všeobecným súdom a iný prístup, ak sa uplatňuje právo na základe rozsudku vydaného v rozhodcovskom konaní. Uvedený právny záver je opodstatnený nielen v exekučnom konaní, ale v každom občianskom súdnom konaní. To znamená, že aj rozhodcovský rozsudok ukladajúci povinnosť niečo plniť podľa spotrebiteľskej zmluvy môže predstavovať prekážku veci rozsúdenej pre občianske súdne konanie, v ktorom sa žalobca domáha určenia, že spotrebiteľská zmluva je neplatná. Je však potrebné osobitne zdôrazniť, že tento právny záver je opodstatnený len vtedy, ak bol rozhodcovský rozsudok vydaný na základe platne uzavretej rozhodcovskej zmluvy alebo rozhodcovskej doložky; iba platná rozhodcovská doložka alebo rozhodcovská zmluva totiž zakladá oprávnenie rozhodcovského súdu prejednať a rozhodnúť spor medzi sporiacimi sa stranami. Oprávnenie (exekučného) súdu skúmať, či rozhodcovské konanie prebehlo na základe platne uzavretej rozhodcovskej doložky, nevedie k

posudzovaniu vecnej správnosti rozsudku rozhodcovského súdu, súvisí však s potrebou vyriešiť otázku, či a aké právne účinky má vydaný rozhodcovský rozsudok. V praxi však súd môže pristúpiť k riešeniu otázky platnosti rozhodcovskej doložky alebo zmluvy nielen v exekučnom konaní (napríklad v súvislosti s posudzovaním, či rozhodcovský rozsudok je alebo nie je vykonateľný exekučný titul), ale aj v iných konaniach [napríklad pri riešení otázky, či určitý rozhodcovský rozsudok má rovnaké účinky, ako právoplatný rozsudok všeobecného súdu (viď § 35 zákona č. 244/2002 Z.z. o rozhodcovskom konaní) a či teda zakladá pre občianske súdne konanie prekážku (res iudicata)].

17. Rozsudok zamietajúci žalobu je prekážkou veci právoplatne rozhodnutej len v rozsahu rozhodnutia o predmete sporu (totožnosť predmetu rozhodovania V 9/1986).

18. Z odôvodnenia rozhodnutia súdu prvej inštancie nie je možné zistiť, či sa súd prvej inštancie vôbec zaoberal tým, či existencia rozhodcovského rozsudku (a neskončenej exekúcie) môže v danej veci predstavovať prekážku konania právoplatne rozhodnutej veci.

19. Je tomu tak preto, že súd prvej inštancie posudzoval otázku vznesenej námietky premlčania bez prihliadnutia na dôsledky prebiehajúceho a neskončeného exekučného konania vedeného na konajúcom súde pod sp. zn. 5Er/1217/2015, teda sa jednak nevysporiadal s tým, či v uvedenom exekučnom konaní označený rozhodcovský rozsudok založil prekážku veci rozhodnutej a teda neposudzoval ani to, či dojednanie rozhodcovskej doložky, na platnosti ktorej sú založené následky vydaného rozhodcovského rozsudku tvoriaceho exekučný titul v predmetnej zhora označenej exekúcii, predstavovalo alebo nepredstavovalo neprijateľnú zmluvnú podmienku. Súd prvej inštancie napriek konštatácii, že uvedené exekučné konanie nebolo doposiaľ skončené, s touto pre rozhodnutie vo veci právne významnou skutočnosťou sa nijak vo svojom rozhodnutí nevysporiadal, čím ho učinil nepreskúmateľným, keď od posúdenia uvedenej skutočnosti sa následne odvíja i možnosť posudzovania neprijateľnosti zmluvných podmienok v zmluve o spotrebiteľskom úvere v tomto súdnom konaní (spore).

20. Zo všetkých zhora uvedených dôvodov preto odvolací súd rozhodol tak ako to je uvedené vo výrokovej časti tohto rozhodnutia, keď svoje rozhodnutie prijal pomerom hlasov 3:0. V ďalšom konaní a novom rozhodnutí súd prvej inštancie odstráni zhora uvedené nedostatky jeho rozhodnutia, pričom v novom rozhodnutí rozhodne aj o trovách strán sporu v celom konaní, keď svoje nové rozhodnutie zákonným spôsobom odôvodní.

Poučenie:

Proti tomuto rozhodnutiu odvolanie nie je prípustné.

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 CSP) v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy (§ 427 ods. 1 CSP).

Dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1 CSP).

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 CSP).